

6te Valgkreds (Steen), og der er to Ting, som han har fremdraget og væsentlig støttet sit Forsvar paa, som jeg anseer det for ønskeligt at nedlægge nogen Indsigelse imod. Det Første er den Paastand, at det hidtil skal have været et Statsformaal at udbanne Skolelærere, og at den, der kommer med et Forslag om, at Staten ikke længere skal gjøre det, skal bevise, at nu eksisterede dette Statsformaal ikke længere. Dette kan, betragtet paa en vis Maade, være sandt; men, betragtet paa den Maade, hvorpaa det er kommet frem, er det ikke sandt. Det er og har aldrig været et Statsformaal at udbanne Skolelærere; det er et Statsformaal at sørge for Underviisningen i det Hele, og da ogsaa og fremfor Alt at sørge for den Underviisning, som Størstedelen af Folket maa nydes med, og saafremt der derfor ikke paa anden Maade kan sørges herfor, end ved at Staten selv udbanner Lærere. Men naar den Tid er kommen, at de kunne uddannes tilfredsstillende paa en anden Maade, saa bliver det ikke længere et Statsformaal. Spørgsmaalet her kan derfor slet ikke blive, om det overhovedet er et Statsformaal at udbanne Lærere; men Spørgsmaalet er, om Tiden muligen er fredeen saa vidt frem eller ikke, at Staten kan overlade dette til Private, og jeg gjentager da, at der i alle Tilfælde foreligger saa mange Kjendsgjerninger for, at Tiderne i saa Henseende have forandret sig fra tidligere, at det forekommer mig at være Thingets Pligt, virkelig at tage denne Sag under nærmere Overveielse, og derfor lade Forslaget gaae til 2den Behandling og undersøge i et Udvalg.

Den anden Hovedgrund, der fremkom fra den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Steen), var, at naar man talte om det Deconomiske, maatte man meget vel huske paa, at det gjerne kunde være, at Udbannelsen paa de private Seminarier blev dyrere end paa Statsseminarierne, idet man nemlig skulde huske paa, hvor ringe Betaling den enkelte Elev giver ved Statsseminarierne, og at ved Siden deraf en stor Mængde nyde fri Underviisning. Jeg troer, at denne Grund i Virkeligheden ikke taler for Statsseminarierne, men tvært-

imod imod dem, saasnart det ikke mere absolut er nødvendigt at give sliig Begunstigelse eller Beskyttelse, thi det er slet ikke Andet end Beskyttelse; man tager ud af min og andre Skattehders Lommer for at betale Underviisningen for dem, der skulle være Almuelærere. Ja, er det nødvendigt, fordi Staten ikke paa anden Maade kan naae det Formaal, at sørge for den almindelige Underviisning, saa maae vi finde os veri, saa er det rigtigt; men saasnart dette ikke længere er nødvendigt, saa er det en ligesaa uretfærdig Beskyttelse som enhverformhelst anden. Denne Grund er derfor saa langt fra at tale til Fordeel for Statsseminarierne, at den snarere taler stærkt imod dem. Jeg ønsker som sagt ikke nu at udtale mig om, hvorvidt man ved en nærmere Undersøgelse af Sagen vil komme til det Resultat, at Tiden allerede er saa vidt fremskreden, at det er rigtigt at nedlægge nogle eller maaskee alle Statsseminarier; men jeg siger, at den Maade, hvorpaa man her har søgt at ville forsvare dem, gaaer ikke an, og jeg siger, at der foreligger Tilstrækkeligt for, at det høie Thing maa føle sig opfordret til at tage Sagen under en meget alvorlig Overveielse.

Steen: Den ærede firdste Taler har tilagt mig en Mening, som han veed, jeg har, men som jeg ingenlunde har udtalt i de af mig her fremsførte Bemærkninger. Disse ere ene og alene gaaede ud paa at vise, hvor uretfærdelig Forslagsstilleren har været, naar han i det Dieblik, han forelægger et Forslag som dette, slet ikke har berørt alle de vigtige Punkter, som nødvendigviis maatte berøres, eller har sat sig og Thinget ordentligt ind i, hvad man burde sættes ind i, naar man vil stille et Forslag som dette. Til saadanne Punkter høre navnlig de af den ærede firdste Taler fremdragne, hvilke jeg ogsaa har berørt; men det har slet ikke været min Mening at ville stille mig skarpt paa det ene eller andet Punkt. Jeg har udtalt, at jeg efter min Opfattelse ikke kunde gaae til en pludselig Nedlæggelse af Statsseminarierne; jeg er ingenlunde traadt op som en Forsvarer for dem, men jeg er optraadt som en Angriber af den Art umodne Forslag som det her foreliggende.